

Målsrydskolans arbete mot diskriminering och plan mot kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen
Förskoleklass, skola, fritidshem

Läsår
17/18

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Inledning	3
Vår vision	3
Värdegrund	3
Delaktighet och förankring av arbetet och planen	4
Beskrivning av Målsrydskolans arbete mot diskriminering	5
Plan mot kränkande behandling	6
Arbetsgång under året	7
Ansvarsfördelning	8
Analys av gjorda insatser läsåret 16/17	9
Kartläggning och nulägesanalys	10
Främja – förebygga — åtgärda	12
Rutiner vid kränkande behandling	13
Trygghetsteamet	15
Referenser	15

Inledning

Till Målsrydskolan ska alla elever och personal gå med glädje varje dag. Elever och personal skall känna sig trygga och uppleva trivsel. Alla vuxna som arbetar på skolan har ett ansvar att följa planen mot kränkande behandling och arbetet mot diskriminering. Det är också upp till varje pedagog att ge elever och barn förutsättningar att förstå planen samt efterfölja den.

I följande dokument beskrivs hur Målsrydskolan förebygger, förhindrar och åtgärdar kränkande behandling av elever. Vi ser det som skolans viktigaste uppgift att skapa en främjande miljö där alla elever känner trygghet och upplever trivsel för att i sin tur skapa förutsättningar att känna lust att lära och möjlighet att lyckas i skolarbetet.

Denna plan ska vara ett aktuellt och levande dokument och alla medarbetare har ansvaret att vara väl förtrogen med planens innehåll och följa detsamma samt arbeta aktivt med åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling.

Dokumentet omfattar förskoleklass, grundskola och alla medarbetare vid Målsrydskolan.

Vår vision

Målsrydskolan är en skola där alla mår bra och vill varandra väl. Alla ska känna sig trygga, respekterade och tar ansvar för sig själv och andra. Var och en bemöts utifrån allas lika värde.

Värdegrund

- Ingen skall utsättas för diskriminering eller kränkande behandling.
- Alla ska känna trygghet
- Alla ska känna att de utvecklas kunskapsmässigt och socialt
- Vi respekterar allas lika värde
- Vi är rädda om varandra och våran miljö

Delaktighet och förankring av arbetet och planen

Personalens delaktighet

På arbetsplatsträff (hädanefter APT) en gång i månaden träffas personalen och arbetar med att följa upp och se över årsplanen som innefattar likabehandlingsarbetet. Personal får information om kamratstödjarnas arbete av likabehandlingsarbetet och ges möjlighet och uppmuntras att vara delaktiga i planeringen. Varje lärare får sedan om det behövs anpassa och ändra uppdraget så det passar dennes elevgrupp. Lärare har också ansvaret i att genomföra en trygghetsvandring med sina elever. Personalen har ett grundläggande ansvar i att själva efterfölja arbetet och planen.

Elevernas delaktighet

Eleverna vid Målsrydskolan görs delaktiga genom den trygghetsvandring som genomförs vid varje terminsstart. Syftet med trygghetsvandringen är att göra en nulägesanalys av arbetsmiljön. Varje klass utser också kamratstödjare som regelbundet träffar likabehandlingsteamet på Målsrydskolan. Utifrån diskrimineringsgrunderna ges kamratstödjarna uppdrag som de sedan får i uppgift att i samråd med läraren genomföra i klassen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vid föräldramöten får vårdnadshavare information om arbetet mot diskriminering och planen mot kränkande behandling och får då också möjlighet att framföra åsikter eller synpunkter kring arbetet. Via föräldrarådet engagerar rektor vårdnadshavarna i likabehandlingsarbetet.

Förankring av planen

Personalen blir kontinuerligt förankrade genom APT.

Planen förankras hos eleverna genom kamratstödjarträffar och trygghetsvandring.

Vårdnadshavarna får information om arbetet genom föräldramöten, skolrådet samt skolans hemsida.

Beskrivning av Målsrydskolans arbete mot diskriminering

Med aktiva åtgärder menas ett främjande och förebyggande arbete för att motverka diskriminering och på andra sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett **kön, könsidentitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder**.

Diskrimineringslagen förbjuder sex former av diskriminering:

- Direkt diskriminering vilket innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation.
- Indirekt diskriminering är när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men särskilt missgynnar personer enligt de sju diskrimineringsgrunderna ovan.
- Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.
- Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet. För att omfattas av diskrimineringslagen måste det kränkande agerandet ha samband med någon eller några av diskrimineringsgrunderna.
- Sexuella trakasserier är trakasserier som är av sexuell natur.
- Instruktioner att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning att diskriminera någon annan.

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheten är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Arbetet med aktiva åtgärder innefattar fyra steg:

- Undersökning
- Analys
- Åtgärder (inklusive tidsplanering)
- Uppföljning

Undersökningen har som syfte att inventera eventuella risker för diskriminering eller repressalier, eller andra hinder för elevers lika rättigheter och möjligheter. Det kan vara reella, faktiska hinder och hinder i form av attityder, normer och strukturer. Undersökningen ska göras på ett generellt plan t.ex. genom att göra en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument men även attityder och normer.

Analysen innebär att analysera de i undersökningen upptäckta riskerna och hindren.

Åtgärda innebär att genomföra de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, mot bakgrund av undersökningen och analysen. Åtgärderna ska motsvara faktiska behov. Åtgärderna ska tidsplaneras och likabehandlingsgruppen anger vem som är ansvarig för att genomföra åtgärderna.

Det sista steget är följa upp och utvärdera de 3 första stegen. När det är klart ska de erfarenheter som arbetet har gett gå att använda i steg 1 (undersökningen) i nästa cykel av arbetet med aktiva åtgärder.

Plan mot kränkande behandling

Målet är att alla ska känna sig trygga och trivas i skolan varje dag.

Som elev ska du alltid ha en vuxen att gå till när du eller en kamrat blir utsatt för någon form av kränkande behandling. Du ska bli lyssnad till. Skolans plan mot kränkande behandling och vårt dagliga arbete ska tydligt visa att vi tar avstånd från alla former av kränkande behandling samt på ett tydligt sätt visar hur vi arbetar med dessa frågor och hur vi utvärderar vårt arbete.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering, kränker en persons värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan t.ex. uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiskt våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Arbetsgång under året

Augusti

- Genomgång av skolans ordningsregler.
- Genomgång av planen med skolans elever och personal.
- Val av kamratstödjare i klasserna.

September

- Presentation av planen vid föräldramöte.
- Kamratstödjarträff + uppdrag som rör diskrimineringsgrunderna.
- Trygghetsvandring.

Oktober

- Analys av trygghetsvandring under APT.
- Kamratstödjarträff + uppdrag som rör diskrimineringsgrunderna.

November

- Utvecklingssamtal.

November/ December

- Kamratstödjarträff + uppdrag som rör diskrimineringsgrunderna.

Januari/ Februari

- Kamratstödjarträff + uppdrag som rör diskrimineringsgrunderna.

Mars/ April

- Kamratstödjarträff + uppdrag som rör diskrimineringsgrunderna.

Maj

- Året enligt arbetsgången och planen utvärderas.
- Planen revideras

Juni

- Planen fastställs inför kommande läsår på arbetsplatsträff och gås igenom med medarbetare.

Ansvarsfördelning

Rektor ansvarar för:

- Att planen för att motverka kränkningar följs upp och revideras årligen.
- Att medarbetarna kompetensutvecklas.
- Att planen aktualiseras och diskuteras så att alla medarbetare är medvetna om innehållet och vad som gäller.
- Att stödja medarbetarna i det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet.
- Att anmäla till huvudmannen om en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling.
- att informera nyanställda och föräldrar om skolans arbete för att motverka kränkande behandling.

Medarbetaren ansvarar för:

- Att reagera och agera kraftfullt mot alla former av kränkande behandling.
- Att alla elever känner till innehållet i skolans plan mot kränkande behandling.
- Att anmäla till skolans rektor och Trygghetsgruppen om någon upplever sig kränkt eller utsatt för trakasserier.
- Att anmäla till skolans rektor om elev är, eller känner sig, kränkt av vuxen.

Trygghetsgruppen ansvarar för:

- Att på delegation från rektor skyndsamt utreda omständigheterna då en någon anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling.
- Att i enlighet med planen mot kränkande behandling arbeta med aktuella ärenden.
- Att träffas regelbundet för att gå igenom den aktuella situationen på skolan.
- Representanter från Trygghetsgruppen informerar i arbetslagen.

Analys av gjorda insatser läsåret 16/17

Efter kartläggningen läsåret 15/16 framkom följande riskfaktorer:

1. Flertalet yngre elever kände sig otrygga på fotbollsplanen när de äldre var där.
2. Det har framkommit i trygghetsvandringen och incidentrapporter att kränkande ord ofta används på skolan. I synnerhet på rasterna.
3. Trivselenkäten har frågor kopplade till trygghetsvandringen om vissa otrygga platser ofta framkommer.
4. Det är stökigt, ofräscht och otryggt i pojkarnas omklädningsrum i idrottshallen.

Åtgärder och analys

1. Skolans två raster delas upp mellan år 1-3 respektive 4-6. Varannan vecka byts dessa raster eftersom de är olika långa och rättvisa är viktigt för eleverna.
Analys: Det har blivit färre konflikter för att det finns en rastvärd vid fotbollsplanen hela tiden. Det är fler som spelar fotboll nu vilket vi ser som ett tecken på större trygghet. Tydliga regler och konsekvenser som alla elever är medvetna om.
2. Likabehandlingsteamet och kamratstödjarna frångick årshjulsrutinen och la extra fokus på att arbeta mot kränkande ord och språkbruk i klasserna.
Analysen: Trots dessa insatser och ett intensivt arbete utifrån skolinspektionens resultat av tillsyn av vad det gäller trygghet, är detta ett arbete som måste fortgå och behovet kvarstår.
3. En trivselenkät genomförs i varje klass och sammanställs och analyseras av klasslärare på APT.
Analys: Trivselenkäten genomfördes för att ha något att jämföra med skolinspektionens skolenkät. Det blev tydligt att alla inte hade klart för sig vad som ingår i begreppet studiero. Utifrån detta har också en projektplan för ökad studiero på Målsrydskolan tagits fram. Med insatser som tex lektionsstruktur och färgkodning mm.
4. Två manliga personal har regelbundet varit med i pojkarnas omklädningsrum.

Analys: Det skapade trygghet.

Kartläggning och nulägesanalys

Utifrån kartläggning och nulägesanalys via trygghetsvandring i September 2017 kommer följande områden att ha prioritet under läsåret 17/18

Riskfaktorer	Mål	Åtgärder	Ansvarig
Elever känner sig otrygga i omklädningsrummen för att det är mycket bråk där.	Elever skall känna sig trygga i omklädningsrummen.	En vuxen vistas mellan de olika omklädningsrummen under omklädning.	Varje enskild klasslärare samt idrottslärare.
Elever upplever en otrygghet på toaletterna eftersom att alla inte vågar låsa och det är många som rycker i dörren.	Eleverna skall känna sig trygga på skolans toaletter.	Göra skyltar som talar om om det är ledigt eller upptaget på toaletterna så att man slipper rycka i dörren. Ta med sig en kompis som kan vakta.	Klasslärare
Elever känner sig otrygga i dungen för att det finns brädor med spikar i och lösa tegelstenar där.	Eleverna ska känna sig trygga och inte riskera att skada sig när de leker i dungen.	Ta bort brädor och tegelstenar.	Vaktmästare

Elever upplever att det är mycket bråk på fotbollsplanen.	Eleverna ska känna sig trygga på fotbollsplanen.	Det ska alltid finnas en rastvärd vid fotbollsplanen.	All personal
Elever känner sig otrygga med matpersonalen i matsalen pga att de känner att de blir bedömda när de tar mat och hämtar mer mat.	Eleverna ska känna sig trygga i matsalen.	Rektor ordnar ett möte mellan kostpersonal och pedagogisk personal.	Rektor
Otrygghet i trapphus/korridor pga att det blir mycket bråk där.	Eleverna ska känna sig trygga i trapphus/korridor .	Slussa ut eleverna pö om pö och vuxennärvaro vid förflyttningar.	All personal

Främja – förebygga — åtgärda

Främjande arbete

- Syftar till att förstärka respekten för allas lika värde.
- Främjande arbete bedrivs utan förekommen anledning och riktas mot alla elever på skolan.
- Är en naturlig del i det dagliga arbetet.

Så här arbetar vi främjande:

Utgångspunkten för vårt arbete är skolans värdegrund.

- Trivselskapande aktiviteter för hela skolan med blandade åldersgrupper
- Klass- och elevråd med återkommande dialog kring trygghet och studiero
- Rastvärdar ute på rasterna.
- Uppmuntra gott språkbruk och att visa hänsyn mot varandra genom dagliga samtal
- Göra kartläggningsmodellen känd för elever och vårdnadshavare
- Vi har kamratstödjare för att få eleverna delaktiga i likabehandlingsarbetet
- Vi har ordningsregler på skolan och klassrumsregler i varje årskurs
- Elevhälsan gör främjande insatser i alla årskurser med fokus på olika teman

Förebyggande arbete

- Syftar till att avvärja risker för kränkande behandling.
- Omfattar områden som i en kartläggning av verksamheten identifieras som riskfaktorer

Så här arbetar vi förebyggande:

Läsåret inleds med att skolans arbete mot kränkningar aktualiseras. Planens innehåll förankras med personal, elever och föräldrar.

- Schemalagd rasttillsyn
- Trygghetsvandring och trygghetsenkät
- Bestämda platser i klassrum och matsal
- Schema för fotbollsplanen, slänggungan och kompisgungan
- Klassvis regelbundet värdegrundsarbete

Åtgärdande arbete

- Så snart någon i verksamheten fått kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling ska omständigheterna kring detta utredas.
- Utifrån utredningen vidtas åtgärder i enlighet med skolans och Borås stads rutiner vid kränkande behandling.

Rutiner vid kränkande behandling

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Varje misstanke om att kränkande behandling och/eller diskriminering förekommer skall tas på fullt allvar. I skollagen LG11 står att all personal i skolan är skyldig att anmäla till rektor om de får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i skolan. Rektor är i sin tur skyldig till att anmäla till huvudmannen.

Arbetsgång:

1. När någon personal i skolan får kännedom om att en elev känner sig kränkt ska det rapporteras till rektor. Anmälan ska göras skriftlig.
2. Rektor får informationen och rapporterar vidare till huvudman.
3. Rektor inleder skyndsamt en utredning för att belysa det som hänt. Utredningen som skrivs i en incidentrapport (som skolan framtagit). Den ska innehålla en beskrivning av händelsen, vilka som är inblandade, vilka som har informerats, föreslagna åtgärder och tid för uppföljning.

Samtal ska hållas med berörda elever tillsammans med personal. Personal i likabehandlingsteamet ska medverka i samtalet. Varje elev ska ge sin version av händelsen och samtalen dokumenteras.

Personal informerar berörda elever om att kränkande behandling inte ska förekomma och tid för uppföljning bestäms till veckan därpå. Det uppföljande samtalet dokumenteras. Eleverna hålls under uppsikt.

4. När utredningen är klar ska kopia lämnas till huvudman. Huvudmannen tar sedan ställning till en eventuell uppföljning från sin sida.

5. Händelser där eleven inte uttrycker att hon eller han känner sig kränkt men det finns skäl att misstänka att det rör sig om kränkningar ska utredas och anmälas till rektor/huvudman enligt rutin ovan.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Om en elev utsätts för trakasserier eller kränkande behandling av en vuxen följs planen nedan:

1. Händelsen anmäls till rektor.
2. Rektor rapporterar till huvudman.
3. Vårdnadshavare informeras av rektor.
4. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Dokumentation görs.
5. Rektor följer upp ärendet med elev och elevens vårdnadshavare.
6. Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt eleven och samtalar om förhållningsätt, bemötande och fortsatt undervisning. Hur eleven påverkas. Rektor träffar också eleven vid tillfälle för att se om fortsatt kränkning förekommer.
7. Om åtgärderna inte är tillräckliga tas ny kontakt med huvudman.

Rutiner för uppföljning

Uppföljande samtal hålls enligt planering. Om kränkningarna eller trakasserier inte upphör kallas de elever som mobbas tillsammans med vårdnadshavare till samtal med rektor och skolkurator. En handlingsplan upprättas för att åtgärda problemet. Handlingsplanen följs upp i samtal. Allt dokumenteras. Om kränkningarna eller trakasserier inte upphört vidtas andra åtgärder där andra instanser kan bli inkopplade tex Ifo och Bup.

Rutiner för dokumentation

Den anställda som sett en händelse som innebär diskriminering eller en kränkande behandling skriver en incidentrapport. Rapporten lämnas till rektor och likabehandlingsteamet. Dokumentationen förvaras hos rektor. Målsrydskolan följer Borås Stads dokumenteringsplan som säger att anmälningar och dokumentation gällande trakasserier och kränkande behandling ska arkiveras.

Ansvarsförhållande

All personal ansvarar för att diskriminering och kränkningar rapporteras. Klasslärare och likabehandlingsteamet ansvarar för att dokumentation förs av samtliga samtal med inblandade elever. Rektor har det slutliga ansvaret om anmälan ska göras.

Trygghetsteamet

Namn:	Nummer:	Mail:	Befattning:
Kerstin Koivisto	+46 721600517	kerstin.koivisto@boras.se	Rektor
Lisa Danhäll		lisa.danhall@edu.boras.se	Likabehandlingsteamet
Marie Hårsmar		marie.harsmar@edu.boras.se	Likabehandlingsteamet
Viola Leander	0321-600 24		Skolkurator

Referenser

- Skolverkets allmänna råd 12:1274, Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.
- Skollagen 2010:800
- Diskrimineringslagen 2008:567
- Diskrimineringslagen (2016:828) 3 kap Aktiva åtgärder